

ieder1 gelijk

Bureau Gelijke Behandeling **Gelderland Zuid**

Discriminatie?

Meld't!

Telefoon: (024) 324 04 00
www.ieder1gelijk.nl

Overzicht Jaaractiviteiten 2009

ieder1 gelijk

Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid

“Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of welke grond dan ook, is niet toegestaan”.

WAAROM BESTAAT IEDER1GELIJK?

In juli 2009 wordt de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen van kracht: gemeenten moeten zorgen dat hun burgers voor onafhankelijk advies en ondersteuning bij klachten over discriminatie terecht kunnen bij een voorziening in de regio.

Alle 18 gemeenten in de regio Gelderland Zuid hebben Ieder1Gelijk aangewezen als antidiscriminatievoorziening (ADV) voor hun inwoners.

Als klachten over discriminatie gemeld worden, krijgen lokale, regionale en rijksverheid zicht op waar en wat er op dit gebied speelt in de samenleving. Dan kan er doelgericht beleid ontwikkeld worden.

Discriminerend deurbelied in de horeca

Een Afrikaanse man is, samen met een vriend, de toegang geweigerd tot een discotheek in het centrum van Nijmegen. Volgens hem heeft dat te maken met hun huidskleur. Niet dat je nooit binnen mag als je zwart bent, maar het is wel lastiger en je wordt vaker geweigerd.

Ieder1Gelijk neemt schriftelijk contact op met de eigenaar van de horecagelegenheid en vraagt, in het kader van hoor en wederhoor, een schriftelijke reactie. Als reactie uitblijft wordt ook nog per mail en telefoon geprobeerd contact te krijgen. Geen reactie. De melder wil het er niet bij laten en machtigt Ieder1Gelijk de zaak voor te leggen aan de Commissie Gelijke Behandeling (CGB). Ieder1Gelijk zelf op grond van een andere aangifte en melding over het deurbelied van diezelfde horecagelegenheid ook een klacht in bij de CGB en vraagt een oordeel over het gevoerde deurbelied. De CGB onderzoekt de klachten en alle partijen krijgen de gelegenheid, schriftelijk en op een zitting, hun zaak te bepleiten. Begin 2010 oordeelt de CGB beide klachten gegrond en bevestigt dat deze horecagelegenheid zich schuldig heeft gemaakt aan ongelijke behandeling op grond van ras.

HOE IS HET ZO GEKOMEN?

In de regio Gelderland Zuid waren voorheen twee antidiscriminatiebureaus (ADB), in (regio)Tiel en (regio) Nijmegen. Tijdens het voorbereidingstraject voor de nieuw op te richten stichting is ADB Tiel in 2008 opgeheven. Ook ADB Nijmegen houdt na 24 jaar op te bestaan. De ervaren klachtenconsulent van ADB Nijmegen gaat over naar de nieuwe stichting “Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid”, met de werknaam “Ieder1Gelijk”. Ieder1Gelijk blijft in 2009 nog gehuisvest in het oude pand van ADB Nijmegen aan de De Ruijterstraat in Nijmegen.

2009 is daarmee een overgangsjaar tussen de oude en de nieuwe stichting. Ton van Lieshout voert als kwartiermaker van de nieuwe stichting vanaf 2007 de voorbereidende gesprekken met de 18 gemeenten in Gelderland Zuid en start in 2009 de nieuwe stichting op als interim-manager. In oktober 2009 vindt de kick-off plaats van Ieder1Gelijk, waarbij ook de nieuwe directeur, Gina Plaggenborg, geïntroduceerd wordt. De kick-off is vergezeld van een publiciteitscampagne.

WAAR GAAT HET OVER?

Respect en het recht op gelijke behandeling vormen twee van de pijlers van het maatschappelijk verkeer tussen burgers onderling en tussen burgers en de overheid. In de grondwet, de Algemene Wet Gelijke Behandeling en andere gelijkebehandelingswetten, en in tal van verdragen is het non-discriminatiebeginsel vastgelegd. Het gaat om belangrijke rechten van minderheden (ras, etniciteit en geloof), vrouwen, homoseksuelen, ouderen, jongeren en mensen met een handicap.

Bestrijding van discriminatie is noodzakelijk voor het functioneren en beschermen van onze democratische rechtstaat, de sociale samenhang en de onderlinge maatschappelijke verhoudingen. Het gaat om preventie, maar ook om handhaving. Burgers in Nederland moeten zich beschermd weten tegen discriminatie.

Poster landelijke campagne Art.1

WELKE TAKEN HEEFT IEDER1GELIJK?

Ieder1Gelijk voert als regionale ADV twee taken uit in het kader van de Gemeentelijke Wet Antidiscriminatievoorzieningen:

1. registratie en monitoring van klachten en meldingen.
2. behandeling van klachten.

Daarnaast richt Ieder1Gelijk zich op preventie, door het geven van voorlichting, het aanbieden van scholingen en trainingen, en het geven van gevraagde en ongevraagde beleidsadviezen.

In 2009 hebben we met name in opdracht van de gemeente Nijmegen activiteiten uitgevoerd op het gebied van educatie, voorlichting en beleidsadvies.

HOE FINANCIEREN WE ONS WERK?

Voor werkzaamheden voortvloeiend uit de twee wettelijke taken ontvangen gemeenten van het rijk 37,2 cent per inwoner.

Op projectbasis richt Ieder1Gelijk zich ook op preventie. In 2009 heeft de gemeente Nijmegen in dat kader opdrachten verstrekt aan Ieder1Gelijk. Daarnaast heeft Ieder1Gelijk in 2009 overbruggingsgeld van de gemeente Nijmegen ontvangen en subsidies van de provincie Gelderland.

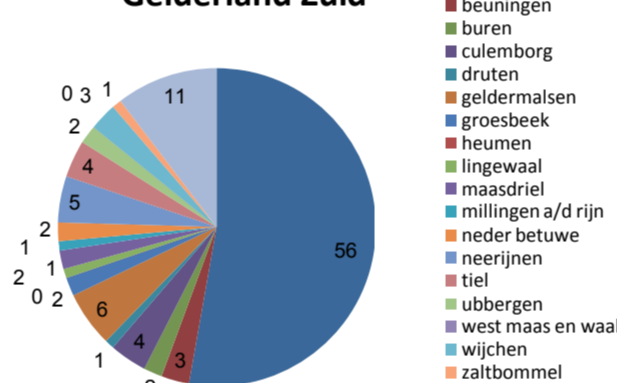
KLACHTEN EN MELDINGEN OVER DISCRIMINATIE IN 2009

Het absolute aantal meldingen en klachten bedraagt in 2009: 106. In vergelijking met het voorgaande jaar is er sprake van een toename van ruim 40%. Mede dankzij het succes van de landelijke campagne “Moet jij jezelf thuis laten als je naar buiten gaat?”

Er is bij het melden van discriminatie sprake van onderrapportage: mensen kennen Ieder1Gelijk nog onvoldoende en de meldingsbereidheid is laag. Door de regionalisering, de wettelijke grondslag en de grotere naamsbekendheid van ADV's in het algemeen en Ieder1Gelijk in het bijzonder, is de verwachting dat het aantal meldingen gestaag zal toenemen in 2010.

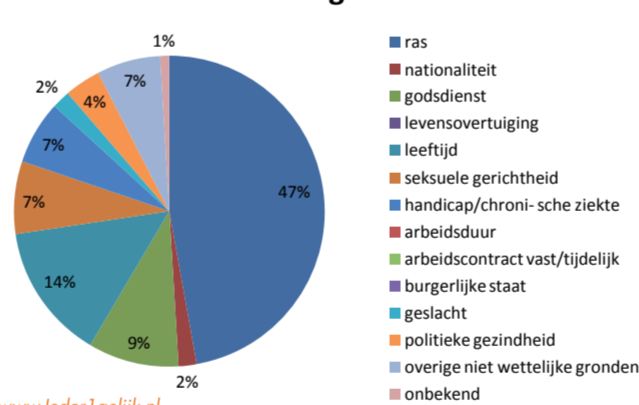
Getallen en grafieken aantallen meldingen en klachten 2009

aantal meldingen 18 gemeenten Gelderland Zuid

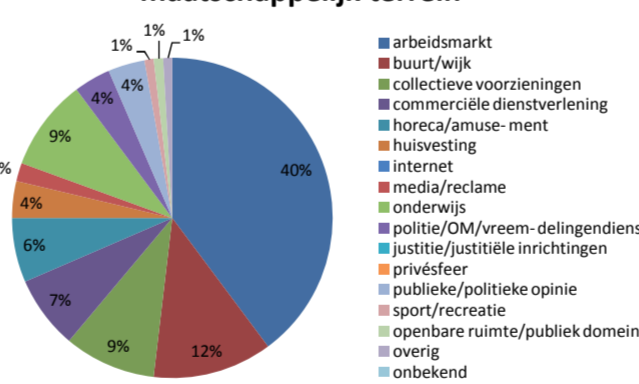
Voor details kijk op www.ieder1gelijk.nl

discriminatiegronden

Voor details kijk op www.ieder1gelijk.nl

maatschappelijk terrein

Voor details kijk op www.ieder1gelijk.nl

Burenruzie

Uit het landelijk gebied van Gelderland Zuid komt een klacht binnen na een ruzie tussen overburen waar al wat langer kleine conflicten en pesterijen spelen. In een woordenwisseling doet de overbuurvrouw van melder zeer kwetsende en discriminerende uitlatingen over zijn seksuele geaardheid. De melder vindt aangifte doen bij de politie eigenlijk een stap te ver en vraagt Ieder1Gelijk om advies. In het intakegesprek vertelt hij dat ook hij gescholden heeft en daar spijt van heeft. Ieder1Gelijk stuurt een brief aan de buurvrouw, met daarin excuses namens de melder. In de brief staat wat zij gezegd zou hebben volgens melder en dat dit ervaren is als kwetsend en discriminerend. De volgende dag neemt ze al telefonisch contact op. Zij geeft toe de discriminerende opmerkingen gemaakt te hebben. Zij was van zichzelf geschrokken, wil graag de excuses accepteren en zelf ook, dezelfde dag nog, persoonlijk haar excuses aan gaan bieden.

WAT HEBBEN WE ZOAL IN 2009 GEDAAN?

Activiteiten in het kader van de twee wettelijke taken:

- * Registratie gebeurt in een landelijk registratiesysteem. Om effectief te zijn werkt Ieder1Gelijk nauw samen met gemeenten, politie, Openbaar Ministerie en maatschappelijke organisaties. De gegevens van de registratie worden verstrekt aan alle gemeenten en worden verwerkt in een landelijke monitor.
- * Als iemand discriminatie ervaart of signaleert, kan telefonisch,

persoonlijk, via website of e-mail contact worden opgenomen met Ieder1Gelijk. In 2009 zijn de voorbereidingen getroffen om ook in elke gemeente meldketten in te richten; gemeenteambtenaren in Gelderland-Zuid worden getraind in het herkennen van discriminatie en hoe om te gaan met klachten, als voorbereiding op deze gemeentelijke meldketten.

Als er een klacht/melding binnenkomt bij Ieder1Gelijk luisteren wij, adviseren, informeren, bemiddelen, verwijzen door of ondersteunen bij het doen van aangifte of het opstarten van een klachtenprocedure.

In de beschreven casussen leest u voorbeelden van de klachtbehandeling.

Activiteiten in het kader van preventie (voor Ieder1Gelijk geen wettelijke taak, maar zeer zeker een kerntaak!):

- * Veel energie is gestoken in het werven van scholen, met name in de gemeente Nijmegen. Maar ook in Culemborg zijn 13 gastlessen gegeven.

Ons voorlichtingsaanbod is aan alle middelbare scholen en het ROC in Nijmegen gepresenteerd. Dit resulteert in een groot aantal voorlichtingen en inmiddels weten scholen Ieder1Gelijk goed te vinden. Ieder1Gelijk is betrokken bij het EEN-project van Helicon-Groenschool te Nijmegen, wat betekent dat tenminste 70 procent van de schoolbevolking vindt dat discriminatie niet thuishoort op deze school.

Ieder1Gelijk neemt deel aan het project Niemand Buitenspel, een lessenreeks voor VMBO-scholieren, over hoe om te gaan met verschillen, waarbij het voetbal als uitgangspunt wordt genomen. Naast voorlichting op scholen zijn in het kader van de opdracht kerntaak 3 van de gemeente Nijmegen trainingen en voorlichtingsbijeenkomsten voor verschillende doelgroepen en organisaties verzorgd (bijvoorbeeld politie, Interlokaal, Tandem, vrouwengroepen, advocatenkantoren, VluchtelingenWerk, WHAA, allochtone ouders, etc.) en is er geïnvesteerd in het leggen en onderhouden van netwerkcontacten (COS, Theater AanZ, WHAA, Mind Mix).

Van de eerste Dag van de Dialogo in Nijmegen was Ieder1Gelijk medeorganisator; een manier om mensen met elkaar in gesprek te brengen over een thema, dit jaar: “Thuis in Nijmegen”. Natuurlijk hebben ook de publieksactie in Tiel en Nijmegen, de postercampagne in de hele regio en de feestelijke kick-off van Ieder1Gelijk het onderwerp (bestrijden en tegengaan van) discriminatie onder de aandacht gebracht.

- * Er zijn in 2009 twee onderzoeksrapporten gepubliceerd:
 - Het rapport *discriminatieklimaat Gelderland-Zuid*. Uit dit onderzoek blijkt dat 1 op de 5 inwoners van Gelderland Zuid in het afgelopen jaar te maken heeft gehad met discriminatie, waarbij leeftijdsdiscriminatie het meest genoemd is. Andere veel voorkomende vormen zijn discriminatie op grond van kleding of uiterlijk en handicap/chronische ziekte. Opvallend is dat de ervaren ongelijkheid slechts in 17% van de gevallen wordt gemeld!

- *Hand-in-hand*, de Nijmeegse veiligheidsmonitor. Een belevingsonderzoek uitgevoerd door de Universiteit van Utrecht in opdracht van de Adviescommissie Homo-/lesbisch beleid van de Gemeente Nijmegen en Ieder1Gelijk, onder homoseksuelen mannen, lesbische vrouwen, biseksuelen en transgenders in Nijmegen. Het blijkt dat hoewel het aantal incidenten in Nijmegen is afgenomen, de onveiligheidsgevoelens zijn toegenomen. Dit vloeit voort uit mediaberichtgeving over incidenten en algemene percepties over het veranderde maatschappelijke klimaat.

WAAR ZIJN WE TROTS OP IN 2009?

- Een geslaagde kick-off met daaraan gekoppelde campagne en een prachtige website: www.ieder1gelijk.nl
- De samenwerking met alle 18 gemeenten in Gelderland Zuid, die ertoe zullen leiden dat er in alle gemeenten (in welke vorm dan ook) de mogelijkheid komt van een front-office. Burgers hebben dan naast telefoon en website/e-mail ook laagdrempelig toegang tot de voorziening bij hun eigen gemeente
- Een goed aanbod voor onderwijs en organisaties in het kader van voorlichting en preventie.
- Het rapport *discriminatieklimaat Gelderland Zuid*: een onderzoek verricht door I&O research B.V. Een 0-meting die in 2012 zal worden herhaald
- Het rapport *Hand-in-hand*, een onderzoek samen met de adviescommissie homo-/lesbisch beleid in de gemeente Nijmegen naar de veiligheidsbeleving van homo's in Nijmegen.

WAT KAN NOG BETER IN 2010?

- De naamsbekendheid, vooral in de regio, kan nog veel beter
- Om goed zicht te krijgen op de problematiek is een grotere meldingsbereidheid nodig.
- De huisvesting: het kantoor is niet geschikt voor een goede uitvoering van alle taken. Er zijn bijvoorbeeld onvoldoende werkplekken beschikbaar voor alle personeelsleden laat staan voor stagiaires/vrijwilligers.

Hulphond

Een man en een vrouw, beiden met een visuele beperking, en daarom afhankelijk van een hulphond, willen reserveren in een restaurant om de verjaardag van een honden vriend te vieren. Als een medewerker van het restaurant hoort dat zij een hond mee willen nemen, wordt gezegd dat honden niet worden toegelaten. Het helpt niet als wordt uitgelegd dat het om een hulphond gaat, dat deze goed luistert en geen overlast geeft. Ook helpt het niet als ze zeggen dat ze deze weigering als discriminatie ervaren. Als het stel zich meldt bij Ieder1Gelijk wordt contact opgenomen met het restaurant. Eerst blijft, ook na herhaaldelijk bellen, en reactie lang uit. Telefonisch en per brief geven ze veel later toe dat ze de melders hebben geweigerd: honden mogen niet naar binnen. Ieder1Gelijk probeert een bemiddelingsgesprek te organiseren, maar ondanks herhaalde toezeggingen gaat de eigenaar van het restaurant daar uiteindelijk niet op in. Ieder1Gelijk is van mening dat er hier waarschijnlijk in strijd wordt gehandeld met het wetboek van strafrecht. Melders vinden echter aangifte doen bij de politie een stap te ver gaan, ook omdat er inmiddels veel tijd is verstreken.